

**SPITALUL MUNICIPAL DE URGENȚA
“ELENA BELDIMAN”
BÂRLAD**

**IAAM/ANTIBIOTERAPIE/ANTIBIOPROFILAXIE-
RELEVANTA STUDIULUI DE PREVALENȚĂ DE
MOMENT 2023
DR. DANIȘ GABRIELA
MEDIC PRIMAR EPIDEMIOLOG -SPLIAAM**

- este unitatea sanitară cu paturi, de utilitate publică, cu personalitate juridică, proprietate publică sau privată, care asigură servicii medicale
- preventive, curative, de recuperare și paliative, de îngrijire în caz de graviditate și maternitate, precum și a nou-născutului
- care participă la asigurarea stării de sănătate a populației, potrivit competențelor
- un conglomerat de structuri, organizate funcțional pentru a susține servicii medicale de calitate și în siguranță

SPITALUL MUNICIPAL DE URGENȚĂ “ELENA BELDIMAN” BARLAD

Este un spital municipal de urgență de competența III, cu 703 paturi spitalizare continuă (la data studiului/ in prezent sunt 724 paturi active, prin organizarea unui compartiment de îngrijiri paliative de 21 paturi)- specialitati clinice

- medicale: medicină internă, nefrologie, cardiologie, gastroenterologie, medicină internă cronici, îngrijiri paliative, pneumologie, psihiatrie, neurologie, oncologie, DV
- chirurgicale : chirurgie generală, urologie, oftalmologie, chirurgie plastică și reparatorie /arși, ortopedie-traumatologie, ortopedie pediatrică, OG, ORL, ATI, CPU
- pediatrie : pediatrie generală, psihiatrie pediatrică, recuperare neuromotorie pediatrică

SPITALUL MUNICIPAL DE URGENTA “ELENA BELDIMAN” BARLAD

- Monitorizarea si controlul calitatii mediului de ingrijire, precum si a eficientei aplicarii protoalelor si procedurilor aferente activitatii de ingrijire se realizeaza printr-un Sistem de supraveghere eficient
asigurat de serviciul SPLIAAM, ca parte componenta a echipei de stewardship cu rol de “veghe” asupra calitatii si sigurantei mediului de ingrijire
- Infectiile asociate asistentei medicale (IAAM)reprezinta principalul indicator al calitatii serviciilor medicale si al managementului riscului infectios

SPITALUL MUNICIPAL DE URGENTA “ELENA BELDIMAN” BARLAD

- IAAM- un domeniu al sănătății publice, cu un impact :
 - asupra calității serviciilor de sănătate- Q
 - asupra eficientizării serviciilor prin scăderea cheltuielilor evitabile (mai ales la nivelul serviciilor spitalicești)

SPITALUL MUNICIPAL DE URGENTA “ELENA BELDIMAN” BARLAD

- IAAM- reprezinta evenimente nefavorabile care în România sunt încă sub-raportate:
 - necesita **supraveghere** pentru cunoașterea intensității fenomenului
- **Utilizarea judicioasa a antibioticelor** și supravegherea **antibiotico-rezistenței** :
 - necesita instrumente de investigare pentru **identificarea de soluții** pentru controlul problemelor

Studiul de prevalenta de moment -PPS

Studiul de prevalenta de moment al IAAM si al utilizarii antibioticelor –
PPS

- este **un instrument simplu, rapid și relativ necostisitor pentru**
- **a identifica țintele** care necesită **imbunătățirea calității**
și
- **a evalua efectul** intervențiilor **implementate anterior**

Studiul de prevalență de moment-PPS

PPS - este util a fi inițiat **înaintea implementării unor acțiuni importante :**

- politicile de utilizare judicioasă a antibioticelor-
protocoale de antibioterapie/ antibiopprofilaxie
- permite scoaterea în **evidență a tendințelor și evaluarea impactului acțiunilor** întreprinse.

Spitalul municipal de urgenta "ELENA BELDIMAN" BÂRLAD
Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor
2023

PPS este un studiu descriptiv privind:

- particularitatile individuale ale pacientilor
- procedurile invazive realizate
- tipurile de IAAM identificate
- antibiotice prescrise

Conform reglementarii* (Ord. M.S. 1101/ 2016) PPS s-a derulat pe durata a 3 saptamani, in ritm de 1-2 sectii.

***Din 8.12.2022 , prin Ord. M.S. Nr. 3626, PPS reprezinta indicator de performanta a activitatii managerului unitatii sanitare.**

Obiective PPS 2023

1. Creșterea numărului de cazuri de IAAM raportate pasiv prin încurajarea identificării și raportării
2. Scăderea consumului nejustificat al antibioticelor, în general, și al antibioticelor de rezervă, în particular
3. Conformarea la protocolul de profilaxie antibiotică în chirurgie prin scăderea numărului de cazuri de antibioprolaxie de tipul SP3 (peste 1 zi, conform metodologiei).

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

• Derulare studiu-etapa de pregătire

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor în anul 2023 s-a derulat în perioada august-septembrie 2023 în secțiile chirurgicale, medicale, ATI, OG, pediatrie și neonatologie.

Etapa de pregătire a avut ca obiectiv :

- **stabilirea zilelor de evaluare**, respectiv zilele de marți sau joi din săptămână, pentru a evita fluctuațiile majore de internări (ziua de luni), respectiv externări(ziua de vineri);
- **completarea fișelor de colectare** date pentru spital și deschiderea paginii spitalului în programul Helics.Win, aplicație în care introduc date legate de PPS toate spitalele din România;
- **pregătirea numărului de fișe** de colectare date necesare pentru secții;
- **informarea secțiilor** la Raportul de gardă al medicilor asupra modului de derulare a vizitelor pe secții.

Studiul de prevalenta de moment al IAAM si al utilizarii antibioticelor 2023

- **Derulare studiu – acțiunea în teren**

- Numărul de paturi al spitalului = 703 paturi de spitalizare continuă din care 549 paturi de acuti ;
- La momentul studiului gradul de ocupare al paturilor pe spital a fost de 60,17%, iar pe secțiile de acuți gradul de ocupare a fost de 70,30% ;
- Numărul total de pacienți care au respectat criteriile de includere in studiu a fost de 283 pacienți;
- Repartiția pe grupe de vârstă a celor 283 pacienți cuprinși în studiu a fost următoarea :
0-1 an= 14; 1-30=40 ; 31-60=90; **peste 60 ani=139.**

Au fost evaluate :

- elementele de funcționalitate pentru fiecare secție/compartiment inclus în studiu (saloane, rezerve, rezerve cu grup sanitar) precum și
- documentele aferente pacienților prezenți la momentul studiului în structurile evaluate : FOCG, graficul de lucru (personalul activ în ziua respectivă), consumul de dezinfectant alcoolic pentru mâini, prescrierea de antibiotice, documentarea prescrierii inițială/ 72 de ore, notificarea motivului schimbării antibioticului.

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

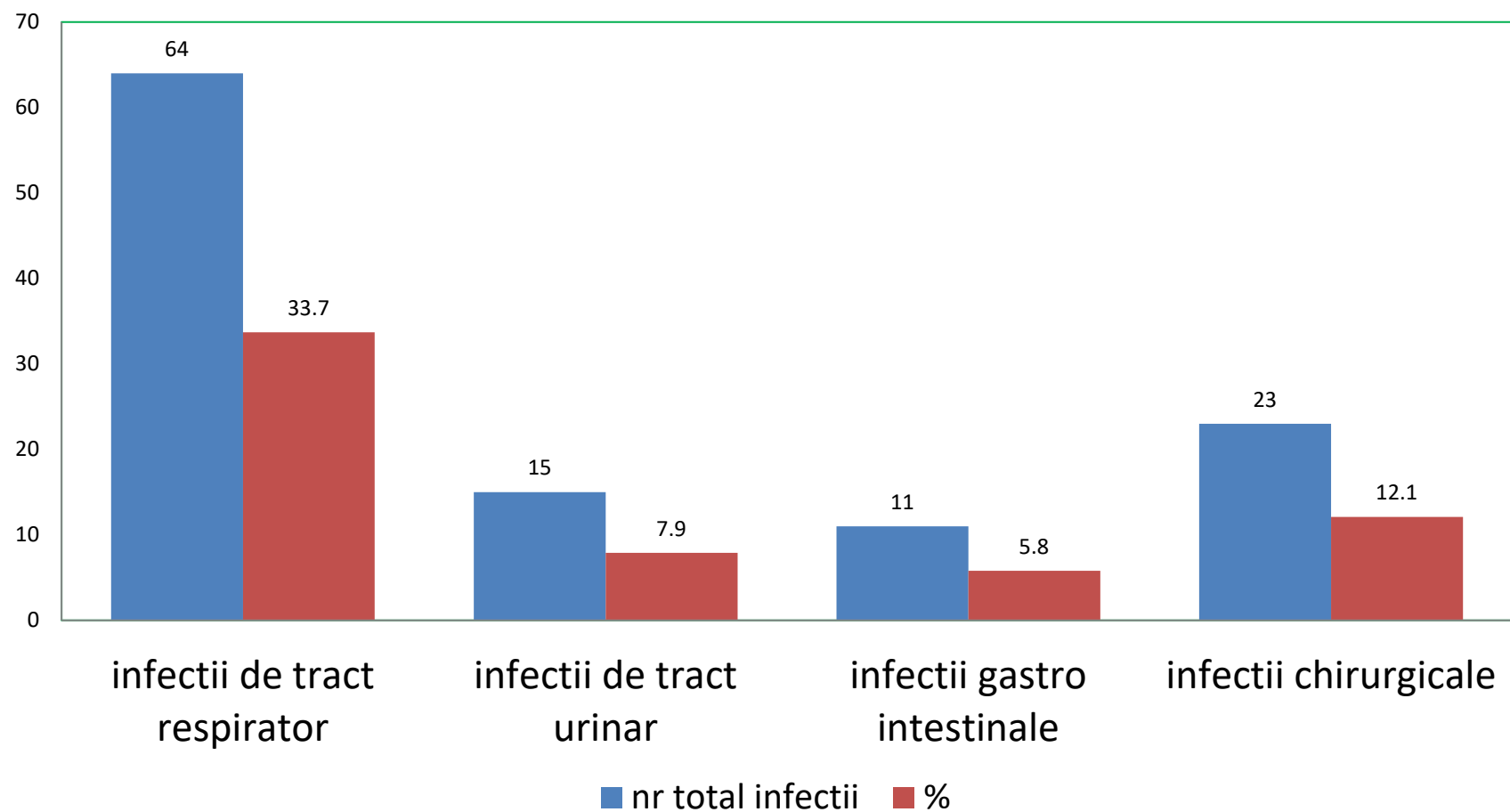
- **Constatări:**

Prevalența de moment a IAAM = 2.5%

IAAM - Nr. cazuri de IAAM identificate la momentul studiului =7 IAAM (5 Sarscov-2+1 ICD+1inf.respiratorie cu Klebsiella sp

Sectia	Diag. IAAM	nr cazuri
ATI	inf. Resp. Klebsiella sp	1
	Inf. Sars Cov2	1
Urologie	Inf. Sars Cov2	1
BI	ICD	1
Neurologie	Inf. Sars Cov2	1
MI	Inf. Sars Cov2	2

Prevalența pe tipuri de diagnostice de infecții

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- IAAM- conform definițiilor de caz reglementate- Decizia CE nr.945 din 22 iunie 2018

HAI type	N pts	Pr% (95%CI)	N HAI	Rel%
Total	7	2.5% (0.7)-(4.3)	2	100.0%
Other lower respiratory tract inf.	1	0.4% (-0.3)-(1.0)	1	85.7%
LRI-LUNG (Other infections of the lower respiratory tract)	1	0.4% (-0.3)-(1.0)	1	14.3%
SRI-LUNG (Covid 19)	5		5	71.4%
Gastro-intestinal system infections	1	0.4% (-0.3)-(1.0)	1	14.3%
GI-CDI (Clostridium difficile infection)	1	0.4% (-0.3)-(1.0)	1	14.3%

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- IAAM- etiologie

Description	N pts	%
N of HAIs, all	7	
N of HAIs with microorganisms, all	7	100.0%
N of microorganisms	7	100.0%
ANAEROBIC BACILLI	1	14.3%
CLOSTRIDIUM DIFFICILE	1	14.3%
CLODIF = Clostridium difficile	1	14.3%
ENTEROBACTERIACEAE	1	14.3%
KLEBSIELLA SPECIES	1	14.3%
KLENSP = Klebsiella spp., not specified	1	14.3%
VIRUS	5	71.4%
VIRUS	5	71.4%
VIRCOV = SARS-CoV2 (minimal & extended list)	5	71.4%

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- IAAM- microorganisme identificate /izolate

Microorganism /Resistance	N isol.	N test.	N NS	% NS
Staphylococcus aureus, OXA-R (MRSA)	0	0	0	.
Staphylococcus aureus, GLY-R	0	0	0	.
Enterococci, GLY-R (VRE)	0	0	0	.
Enterococcus faecalis	0	0	0	.
Enterococcus faecium	0	0	0	.
Enterobacteriaceae, 3GC-NS	1	1	1	100.0
Escherichia coli, 3GC-NS	0	0	0	.
Klebsiella spp., 3GC-NS	1	1	1	100.0
Enterobacter spp., 3GC-NS	0	0	0	.
Enterobacteriaceae, CAR-NS	0	0	0	.
Escherichia coli , CAR-NS	0	0	0	.
Klebsiella spp., CAR-NS	0	0	0	.
Enterobacter spp., CAR-NS	0	0	0	.
Pseudomonas aeruginosa, CAR-NS	0	0	0	.
Acinetobacter baumannii, CAR-NS	0	0	0	.

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- **IAAM- Factori de risc**

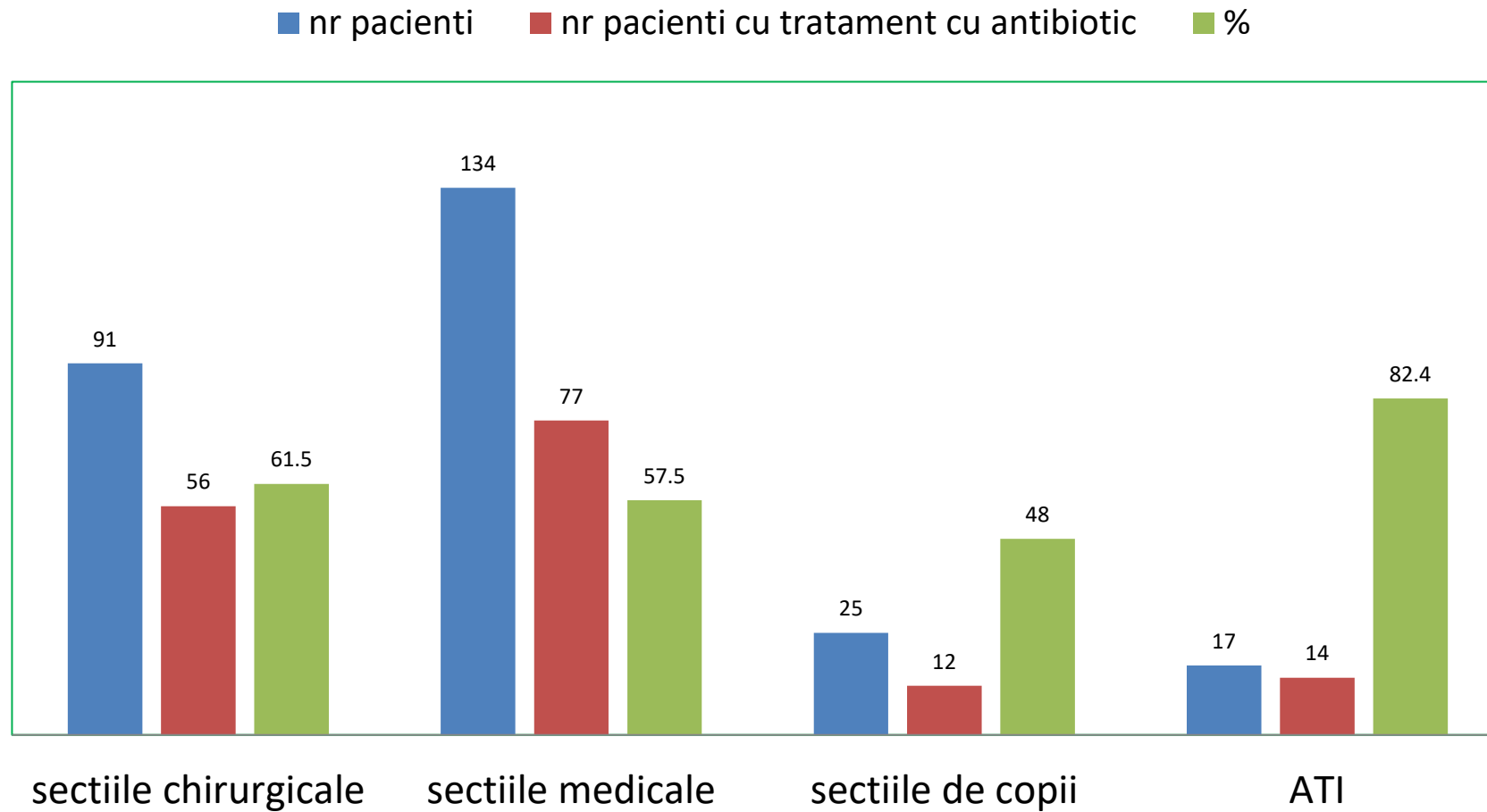
- Vârsta, comorbidități, spitalizări multiple/prelungite
→ **Carmeli 2/3 !**
- La nivelul secției ATI, a crescut nevoia de îngrijire pe CVC, concordant cu gravitatea și complexitatea patologiei internate;
- Montarea și eliminarea **CVC** se realizează în ATI dar **îngrijirea continuă** se face pe secții

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- **UTILIZAREA ANTIBIOTICELOR:**

- Nr.pacienți cu infecții diagnosticate/codificate= **190**
- Nr.pacienți tratați cu antibiotice= **146 (51,6%)**
- Nr pacienți cu indicație de tratament cu antibiotic precizat în FOCG :
 - 177 -Da
 - 14 – NU

Prevalența pe secții a utilizării antibioticelor

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- Nr diagnostice cu infecții: **190** – rata de **1.30** pe pacient

Indicația administrării antibioticelor:

- **Tratament:** Infecții comunitare = 151

IAAM = 7

- **Profilaxie chirurgicală:** = 19

→ SP1 profilaxie chirurgicală doza unica = 8 !!!!!!!!!!!

SP2 profilaxie chirurgicală o zi = 1

SP3 profilaxie chirurgicală mai mult de o zi = 10

- **Nu am identificat indicația administrării în FOCG = 15 cazuri**

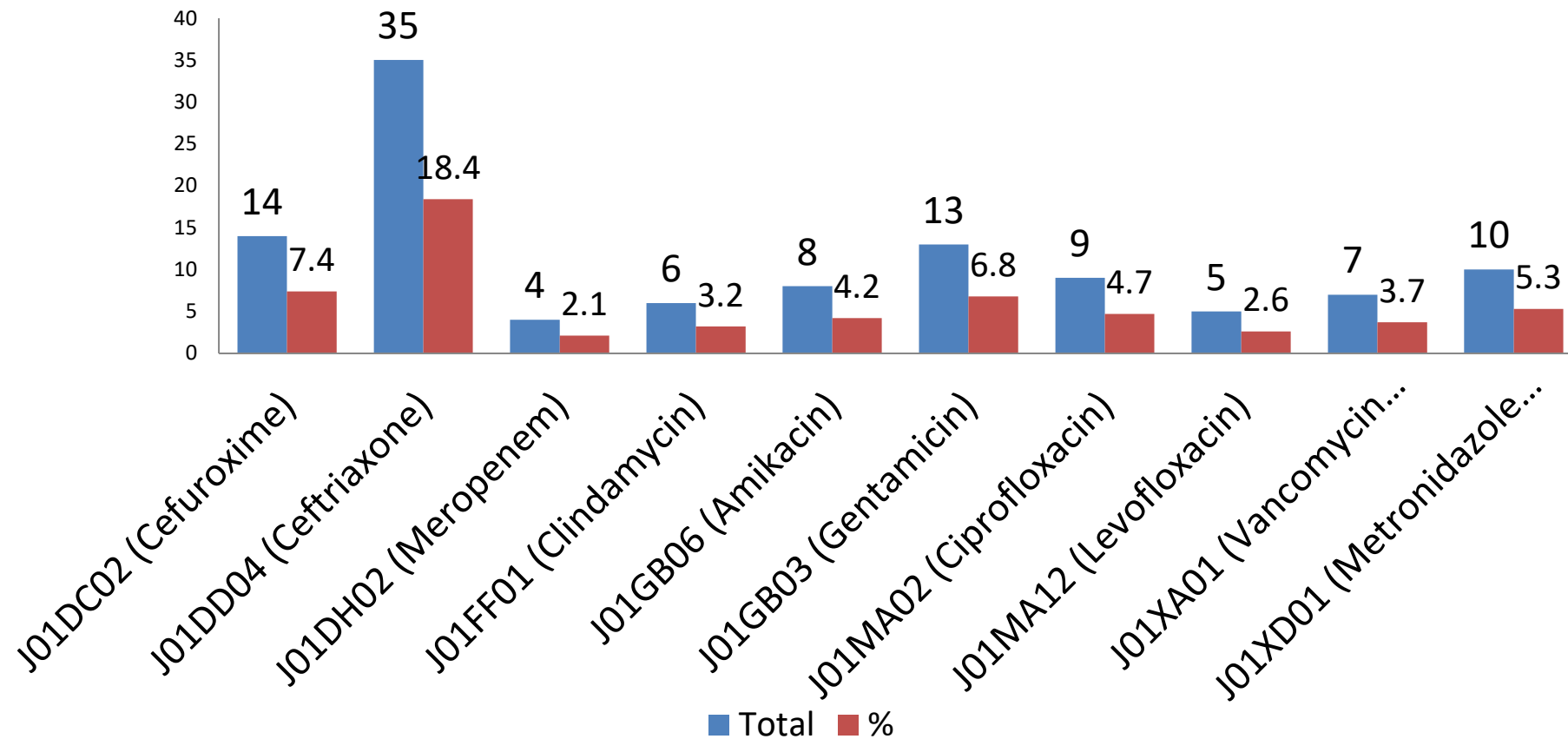
Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- Administrarea de antibiotice se face 100% p.e. (CVP- 95%) ;
- *Cele mai utilizate 10 antibiotice se mențin în decursul timpului, schimbând locurile între ele ;*
- AB de primointenție cel mai utilizat, ca frecvență, continuă să fie Ceftriaxona;
- Odata cu implementarea principiilor de antibioterapie s-a corectat atitudinea față de asocierea nejustificată de antibiotice, prin implicarea directă a infecționistului.

Top 10 antibiotice cele mai utilizate

	Total	%	Trt	%	SP	%	MP	%	Other	%
J01DC02 (Cefuroxime)	14	7.4	10	6.3	4	21.1	0	0	0	0
J01DD04 (Ceftriaxone)	35	18.4	25	15.7	7	36.8	0	0	3	25
J01DH02 (Meropenem)	4	2.1	4	2.5	0	0	0	0	0	0
J01FF01 (Clindamycin)	6	3.2	5	3.1	0	0	0	0	1	8.3
J01GB06 (Amikacin)	8	4.2	8	5	0	0	0	0	0	0
J01GB03 (Gentamicin)	13	6.8	11	6.9	1	5.3	0	0	1	8.3
J01MA02 (Ciprofloxacin)	9	4.7	6	3.8	2	10.5	0	0	1	8.3
J01MA12 (Levofloxacin)	5	2.6	4	2.5	0	0	0	0	1	8.3
J01XA01 (Vancomycin (parenteral))	7	3.7	7	4.4	0	0	0	0	0	0
J01XD01 (Metronidazole (parenteral))	10	5.3	8	5	1	5.3	0	0	1	8.3

Top 10 antibiotice cele mai utilizate

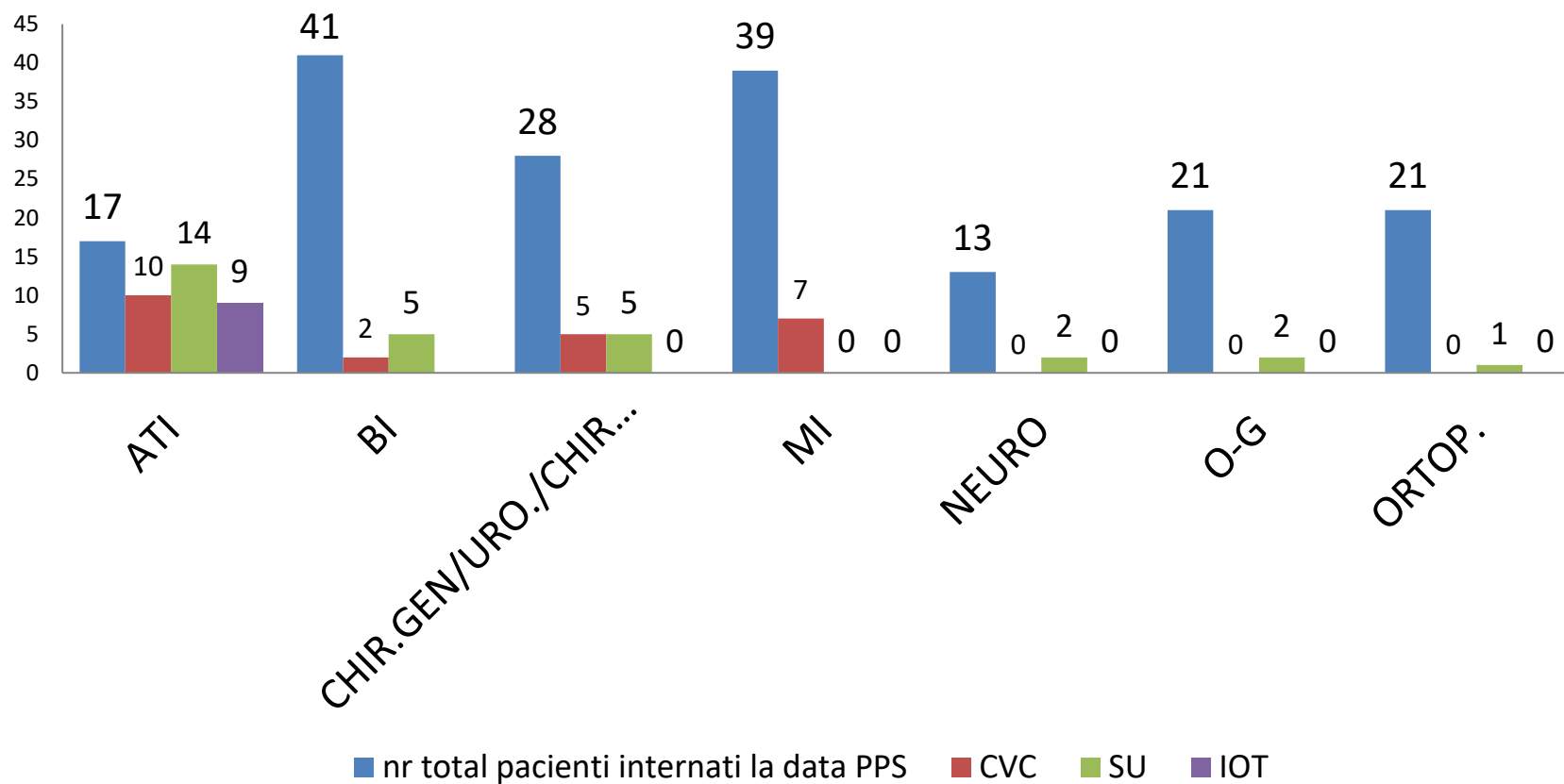

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- Utilizarea **dispozitivelor medicale invazive**:

- supravegherea îngrijirii acestor dispozitive pe durata utilizării lor(CVP/ CVC, CU și a IOT) se realizează cu ajutorul Planului de îngrijire, document în care se completează manual, de către asistentul care îngrijeste pacientul ;
- îngrijirea presupune manopere a căror trasabilitate nu se poate realiza decât examinând FOCG filă cu filă;
- Astfel ca, devine dificil a stabili o cauzalitate între debutul unui caz de IAAM și momentul montării/schimbării dispozitivului medical, respectiv a secției de debut, în cazul transferurilor între secții;

Distribuția pe secții a dispozitivelor medicale la pacienții internați

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- Analiza consumului lunar de antiseptic pe bază de alcool relevă o creștere cu 15 % în 2018 față de 2017, respectiv cu 50% 2022 față de 2018, prin creșterea cantităților achiziționate;
- Nu s-a reușit a se dota toate secțiile cu dispensere de dezinfectant pentru saloane, ca urmare a costurilor ridicate
- Anul 2020-2021 = SPITAL SUPORT COVID
- După anul 2020, anual s-a extins dotarea cu o medie de 25-30 dispensere;
- Raportat la numărul de proceduri efectuate, cantitatea de dezinfectant alcoolic consumată nu reflecta realitatea practică din teren;
- Monitorizarea prin observare directă a corectitudinii efectuării procedurilor de igienizare a mâinilor constituie un important element în supravegherea epidemiologică.

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

- **Obiectivul 1-** Cresterea numărului de cazuri de IAAM raportate pasiv prin încurajarea identificării și raportării

Concluzii

2022 - Cazuri IAAM raportate de secții= 172 ; Rata IAAM = 1,09 %; Prevalența de moment PPS= 1,1 %

2023 – Cazuri IAAM raportate de secții= 189 ; Rata IAAM = 1,01 %; Prevalența de moment PPS= 2,5 %

Măsuri de îmbunătățire :

- Suport permanent pentru secții din partea SPLIAAM în parcurgerea algoritmului privitor la înregistrarea în Registrul electronic al IAAM ; **disponibilitate mai mare din partea secțiilor în înscrierea datelor în dosarul electronic al pacientului (“trebuie să scriu atât, mai bine nu mai raportează”) :**
- Utilizarea Planului de îngrijire ca instrument de monitorizare a trasabilității calității îngrijirilor și al sustenabilității efectuării manoperelor: identificare mai simplă a utilizării diferitelor dispozitive invazive, **disponibilitate mai mare în înscrierea datelor în dosarul electronic al pacientului ;**
- Întărirea sistemului activ de supraveghere (completarea schemei de personal al SPLIAAM cu personal cu competență în domeniu)

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

● **Obiectivul 2-** Scăderea consumului (nejustificat) al antibioticelor, în general, și al antibioticelor de rezervă, în particular

● **Obiectivul 3** - Conformarea la protocolul de profilaxie antibiotică în chirurgie prin scăderea numărului de cazuri de antibiopprofilaxie de tipul SP3 (peste 1 zi, conform metodologiei).

Concluzii:

- A scăzut consumul de ampicil plus, amoxicil plus și piperacilina/tazobactam
- A crescut consumul de clindamicina, iar cel de chinolone rămânând relativ constant
- La antibioticele de rezervă s-au înregistrat creșteri la vancomicina și carbapeneme, consumul de linezolid a scăzut, iar cel de tigeciclina și colistin rămânând aproximativ constant.
- Utilizarea antibioticelor de rezervă respectă în procent de 90 % protocolul de eliberare pe “Fisa de eliberare antibiotic de rezervă” ;
- Se menține ridicat procentul de cazuri pentru care se practică o profilaxie de peste 1 zi (3 zile!), în scop de “siguranță”;
- Dintre secțiile chirurgicale, complianța mai mare au avut colegii din ortopedie-traumatologie

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

Masuri de imbunatatire a utilizarii judicioase a antibioticelor :

- Antibioterapie documentată

Consemnarea in FOCG a motivului administrării antibioticelor (“ce cred medicii că tratează”)

Implementarea procedurii de verificare a prescrierii antibioticelor la 72 de ore de la inițiere

Notificarea in FOCG a motivului schimbării antibioticului, atunci când se decide acest lucru

- Antibioprolaxie

Instruirea periodică a medicilor din toate specialitățile chirurgicale cu privire la utilizarea antibioticelor în profilaxie;

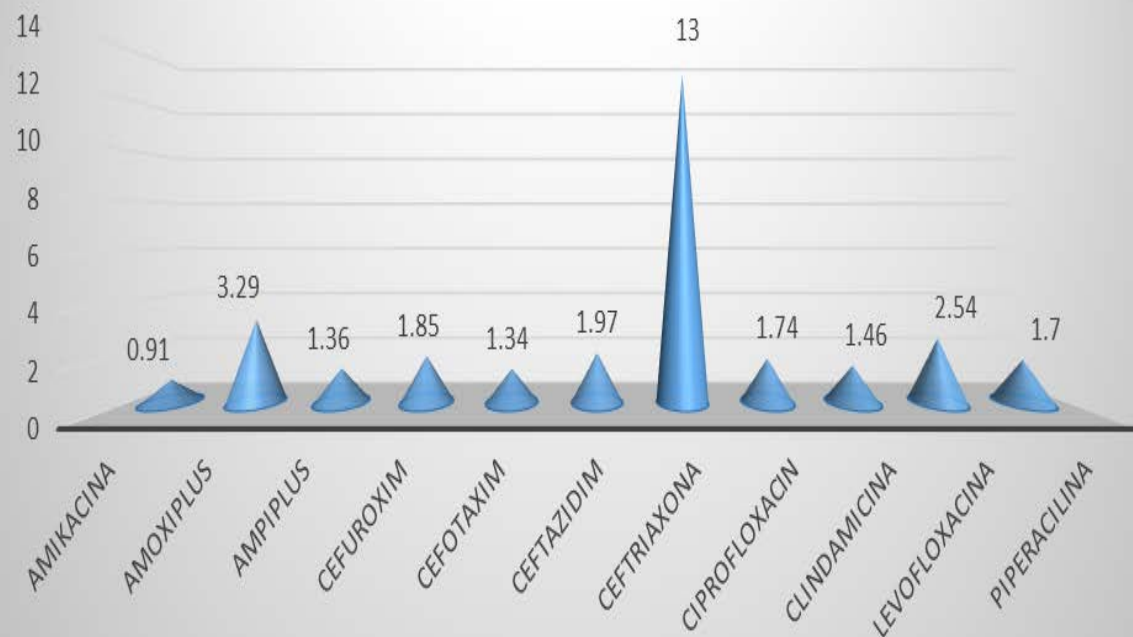
Promovarea profilaxiei antibiotice perioperatorie în doză unică, respectiv scăderea numărului de cazuri de antibioprolaxie de tipul SP3 -peste 1 zi;

- Analiza periodică a protocoalelor și procedurilor cu impact pe IAAM și utilizarea antibioticelor: Protocolul de supraveghere și raportare IAAM, Protocolul de antibioprolaxie în secțiile chirurgicale, Protocolul/ Ghidul de antibioterapie pe spital - **audit clinic alternativ cu PPS ?**

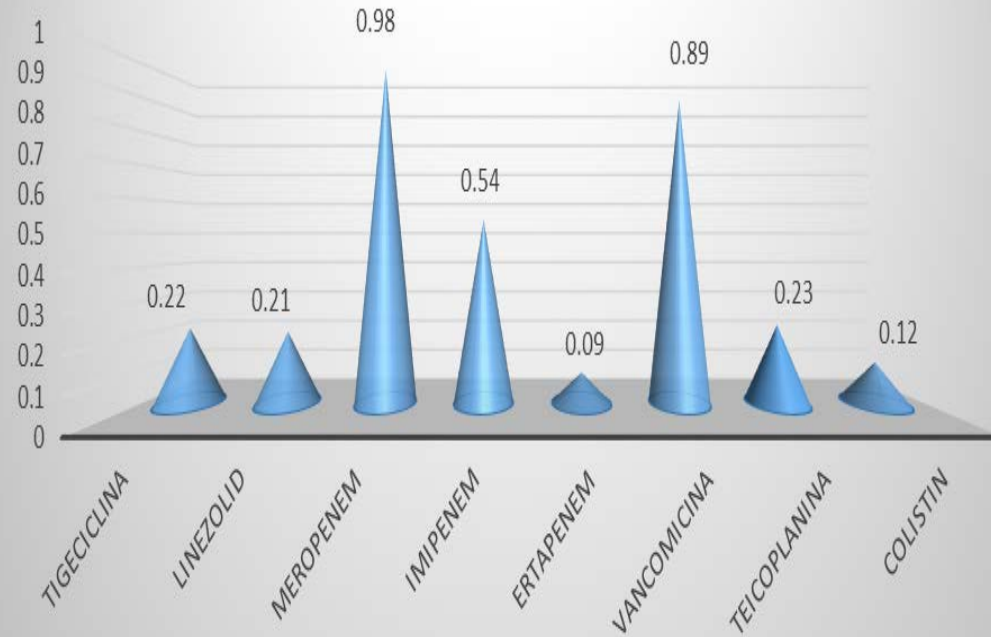
CONSUM ANTIBIOTICE - SPITALUL ELENA BELDIMAN BARLAD

01.01.2023 - 31.12.2023 DDD/100

Consum ATB 2023

Consum ATB de rezerva 2023

Spitalul municipal de urgență “Elena Beldiman” Bârlad

LISTA ANTIBIOTICELOR “DE REZERVĂ” 2022-2023

In funcție de antibioticorezistența specifică a unității, CPIAAM evaluează și aprobă **Lista antibioticelor “de rezervă”** :

CEFALOSPORINE IV: Cefepime

CARBAPENEME: Ertapenem, Imipenem, Meropenem

GLICOPEPTIDE: Vancomicina, Teicoplanina

TIGECICLINA

COLISTIN

LINEZOLID

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

Tendințe în supravegherea epidemiologică intraspitalicească- strategia națională de sănătate 2023-2030

OG 3. Reducerea mortalității și morbidității asociate bolilor transmisibile cu impact individual și societal major prin

OS.3.2. Controlul adecvat al rezistenței la antibiotice și al IAAM

OS.3.2.1. Îmbunătățirea capacității de prevenire, control și raportare a rezistenței la antibiotice și a IAAM

- Echipe multidisciplinare de “stewardship” pentru controlul IAAM in fiecare spital *
- Declararea fără consecințe punitive a tuturor IAAM

Studiul de prevalență de moment al IAAM și al utilizării antibioticelor 2023

Intarirea Echipei de “stewardship”:

Infecționist- Politica de antibioterapie/profilaxie

Microbiolog - comunicare și alertă a germenilor MDR/ PDR izolați

Epidemiolog - supraveghere, monitorizare, control mediu de spital și IAAM

Farmacist/Farmacist clinician- legatura dintre medicul curant și farmacie

Indicatori de calitate: asumare / conformare

- Rata de IAAM < 3% -7 %>
- Screening-ul pentru germeni cu risc epidemic in ATI, Oncologie, hematologie (enterobacterii CPE, enterococi VRE, enterobacteria ESBL
- Conformitate cu administrarea unei doze unice de antibiotic in profilaxia antibiotica perioperatorie – asumarea unei rate de conformare
- PPS

VĂ MULȚUMESC !